

RIIK

Prokurör taotleb aasta emale laste väärkohtlemise eest vangistust

Prokurör taotles eelmisel nädalal kohtuvaidluses 2013. aastal aasta ema tiitliga pärjatud Malle Kobinile laste väärkohtlemise eest reaalselt vanglakaristust.

„Malle Kobinile ette heidetud tegude eest on maksimaalne võimalik liitkaristus viis aastat vangistust. Varem kriminaalkorras karistamata inimeste puhul kaalutakse alati võimalust jätta karistus tingimisi täitmisele pööramata. Prokuratuur hindas süüdistuses Malle Kobini kuritegusid keskmisest raskemaks ning 18. juunil peetud kohtuvaidlustel palus karistada teda nelja ja poole aasta pikkuse reaalse vangistusega,“ ütles prokurör Indrek Kalda.

Kobini kaitsja leiab, et naine tuleks kogu süüdistuse ulatuses õigeks mõista.

Viie lapse väärkohtlemises süüdistatav Malle Kobin (68) end kuritegudes süüdi ei tunnista.

Lääne ringkonnaprokuratuuri süüdistuse järgi on Kobin aastatel 2016–2019 korduvalt löönud viit 9–17aastast kasulast nii käe kui ka jalaga. Väidetavalt sundis Kobin karistusmeetmena lapsi seisma ühe koha peal tunde. **BNS/ERR**

Julia Vakina

UUDISED.OHTULEHT.EE

Juhataja Danner Leitmaa
tel 614 4013
danner.leitmaa@ohtuleht.ee

Riik peatab teise samba sissemaksed

Riik peatab 1. juulist sotsiaalmaksu arvelt teise pensionisambasse tehtavad sissemaksed. Oktoobrist saavad inimesed soovi korral peatada ka oma palgast kahe protsendi suuruse makse tegemise teise sambasse. Sissemaksete peatamisega loodab riik säästa rahandusministeeriumi hinnangul tänava 142 miljonit ning tuleval aastal 211 miljonit eurot. Need, kes soovivad loobuda ise sissemaksed tegemisest, peavad esitama sügisel vastava avalduse. Inimestel, kes pensionisamba sissemaksedest loobuda ei soovi, jätkub kõik vanaviisi ehk kaks protsenti brutopalgast läheb ka edaspidi teise sambasse.

Inimestele, kes sel perioodil jätkavad sissemaksed, kompenseeritakse peatatud neli protsenti koos tootlusega aastatel 2023–2024. **ERR**

ESTONIA NÕUKOGU OTSUSTAS

MARVEL RIIK

marvel.riik@ohtuleht.ee

„Tulevikus ei hakka enam midagi juhtuma – kõik käivad koridoris ringi süngete nägudega, kedagi ei kallistata, kedagi ei suudelda, sest siis on alati kellelgi võimalus öelda, et kas te nägite, mis ta tegi,“ teatas rahvusoperi Estonia nõukogu esimees Arne Mikk eilsel pressikonverentsil.

Ajakirjanikud-kaameramehed sätivad ennast Estonia teatri teisel korrusel paika, teatri nõukogu esimees Arne Mikk uurivalt kõike jälgimas. Kõik paigas, annab teatri administratsiooni juht pressikonverentsile stardipaugu. Mikk tõuseb püsti ning hakkab päikseliselt rääkima: „Ma loodan, et tulevikus on nii palju kaameraid kohal ka meie esietendustel, sest lõpuks on Estonia ikkagi selleks, et publikule tuua uusi lavastusi.“

Seejärel langeb Miku pilk, naeruisuis kadumas, käes olevale paberile, milles on „konsensuslik“ kokkuvõtte nõukogu seisukohast, mis puudutab teatri peadirektorit Aivar Mäed ja teda tabanud ahistamissüüdistusi. Natukene üle minuti kestval mahalugemisel ütleb Mikk, et ajakirjanduses ilmunud kirjeldused Aivar Mäe suhtlusviisist ja käitumisest pole talutavad. Samas pole nõukoguni jõudnud ühtegi kaebust Mäe suhtes. Tulemaks tulevikus sarnaste olukordadega paremini toime, võetakse appi usaldusisik.

„Tõe saab välja selgitada ainult kohtumenetluses. Rahvusoperi nõukogu ei püüa ega saagi kuidagi süüküsimust lahendada. Meie saame tegeleda rahvusoperi hea maine ja normaalse tööühikonna tagamise eesmärgi silmas pidades,“ loeb Mikk.

Õhus kohtulik uurimine

Kui teatri administratsiooni jõud viskavad palli ajakirjanikele, hakatakse puurima nõukogu

NÕUKOGU: Rahvusoperi Estonia nõukogu esimees Arne Mikk (keskel) ütles, et sel nädalal ilmunud ahistavad seigid teatris pole kuidagi tolereeritavad.

seisukohta, et kuna juriidiliselt pole probleemi – ajakirjanduses avaldatud süüdistused pole leidnud [kohtulikku] tõendust –, ei saa nõukogu Mäe ajas ka mingit otsust teha. Puurimise lõpus jääb kõlama üks: „Dokumente on vaja!“

Estonias toimuvale loodab nõukogu lahendust leida usaldusisikutega, kes peaksid teatris toimuvat vahendama nõukogule. Tähelepanuväärne on see,

et teatris juba on usaldusisikud ning ajakirjanduses ilmunud lugude põhjal on nad püüdnud kaebustest juttu teha, kuid need on kuhugi vahelülid sahtlitesse seisma kogutud – nõukogu liikmed kinnitasid kui ühest suust, et kaebused Mäe aadressil on neile uudiseks.

Nõukogu liikmete sõnul oli Aivar Mäe nõukogu koosolekul, et jagada selgitusi süüdistuste kohta, kuid ajakirjanike ette ta ei il-

munud, sest pidi Miku sõnul viibima kolleegi matustel. „Ta ütleb, et kaalub oma samme – loomulikult ta kahetseb seda ega mõista õigeks – ja järgmisel nädalal kohtub ta juristi-advokaadiga ning annab siis teada oma järgmistest sammudest,“ räägib Mikk Mäe tegemistest. „Mäe on läbi aegade olnud väga teatraalne tüüp ja tugev isiksus. Ja kui ta koridoris liikudes kõiki vastutust tervitab või nendega koh-

NAISTE TUGIKESKUSE JUHT AIVAR MÄE SKANDAALIST: ärge andke hinnanguid, mõelge ja tegutsege sisuliselt

Sven Arbet/Ekspress Meedia

„Teadmata asja sisu, hakkab eestlane tihti peale ründama ohvrit. Miks ei teki seda küsimust, et kui minuga pole seda juhtunud, siis võib-olla teistele tehakse? Ei võeta mõlemisruumi,“ kommenteerib Aivar Mäe ümber tekkinud ahistamiskandaali Margo Orupõld Pärnu naiste tugikeskusest.

Jaaniapäeva eel kirjutas Eesti Ekspress, kuidas Estonia teatri juht Aivar Mäe on aastaid naiskolleegide alandanud, teinud kohatuid seksuaalseid kommentaare ja kipunud käperdama. Mäe ise ütles ajakirjandusele, et tal on kahju, et „loomuomasele üleemeeliku huumorisoon ja karakter on minu käitumises väljendunud inimestele moel, mida nad on pidanud eba viisakaks, ebaväärikaks ja mõnel puhul kohatuks.“

Aivar Mäe on saanud paljudelt tuld ja tõrva, kuid on ka neid, kes teatrijuhti kaitsevad. Paljud esto- toonlased saatsid Delfile pöördumise, milles seisis, kui suurepärase

KUIDAS KÄITUDA KEERULISES OLUKORRAS: Margo Orupõld ütleb, et näpuga näitamine ei aita. Tuleb tegutseda ja mõelda sisuliselt.

Kelly Grossthal.

teatrijuhiga on tegemist ja mingit ebasobivat käitumist pole olnud. Rahandusminister Martin Helme hinnangul käitus Mäe valesti, kui vabandust palus, sest sedaviisi tunnustab ta ennast justkui süüdi. Helme arvates on kogu skandaal vajalik selleks, et Mäed teatrijuhi ametikohalt lahti kangutada.

Pärnu naiste tugikeskuse juht Margo Orupõld ütleb, et skandaal on vägagi teretunud, sest selle tekkimine näitab, kuidas me liigume paremuse suunas ja ühiskond areneb. Kuidas nii-öelda onuheinolikud naljad pole sobivad ja seda pannakse tähele. Enam ei ole niipalju varjamist ja lootmist, et midagi iseenesest muutub. Küll aga tunnustab ta, et seejuures on lahmimist ja süüdistamist ikkagi liiga palju. Nimelt süüdistavad paljud väidetavaid ohvreid, et miks nad varem avalikkuse ette ei tulnud. „Teadmata as-

ja sisu, hakkab eestlane tihti peale ründama ohvrit. Miks ei teki seda küsimust, et kui minuga pole seda juhtunud, siis võib-olla teistele tehakse? Ei võeta mõtle- misruumi,“ lausub Orupõld. Seejuures ütleb ta, et poolte valimine ei too kunagi kaasa midagi head. Ta viitab estoonlyaste ühis- pöördumisele, milles võeti kindel seisukoht Mäe kaitseks. „See on sarnane olukord, nagu see liikumine „Usume Andrus Veerpalut“ ja vaadake, mis sellest sai,“ räägib Orupõld.

„Ta ongi väga hea juht, ma üldse ei eita seda. Sa võid olla inimesena karismaatiline, sõbralik ja tore, aga juhina pead sa olema tark. Tuuakse välja, et ta on karismaatiline. Kas see, kui oled karismaatiline, tähendab, et sa võid ka teistele haiget teha? Miks te lahmite? Mõelge sisuliselt,“ ütleb Orupõld, kelle sõnul on teema palju laiem kui üks juhtum, mis praegu avalikkuse ette jõudnud. „Samaseid juhte on Eestis ar-

vastavasti veel kümneid. Aga see on õige, et neist asjadest kirjutatakse ja õiges võtmes. See on suu- resti põlvkondade teema. Mõeldakse ikka väga vanamoodsalt, mõtlemata, et mis sobib kunagi, see ei sobi täna enam mitte. Kõigil on nutitelefoni taskus, elavad nüüdisaegselt, aga mõtlemine ajas on ikka nii nagu 30 aastat tagasi,“ lausub Orupõld.

„Hea on see, et seda teemat arutatakse ja üldpilt on ajaga paremaks muutunud. Lugesin Aivar Mäe kohta käivate artiklite kommentaare ja kusjuures need olid väga okeid. Ei olnud nii palju lahmimist ja süüdistamist. Me ikkagi areneme, tasapisi, aga me liigume paremuse suunas.“

Miks süüdistatakse ohvrit? Eesti inimõiguste keskuse võrdse kohtlemise spetsialist Kelly Grossthal ütleb, et inimõiguste valdkonna töötajad näevad ohvri süüdistamist tihti ja mitte ainult seksuaalvähivalla juhtumite puhul, vaid muster on palju laiem.

„Teadlased ja erialaekspertid on teemat aastaid uurinud ja inimõiguste kontekstis vääriski mainimist ühiskonnas kehtivad stereotüübid ja õiglase maailma hüpotees. Inimestena kanname palju stereotüüpseid hoiakuid teiste inimeste ja gruppide suhtes, need ei ole kunagi ainult meie isiklikud arvamused, vaid oleme need kaasa saanud kasvatusena, ühiskonnast ja kultuurikeskkonnast,“ lausub Grossthal. „Stereotüübid on ajas pigem püsivad, kuna selline lihtsustatud maailma tajumine aitab meil inimestena kiiremini ja tõhusamalt toime tulla. Seksuaalvähivalla, ahistamise ja muu diskrimineeriva käitumise tajumisel ja mõtestamisel on oluline roll soo- ja seksuaalsetel stereotüüpidel. Needamad stereotüübid annavad oma sisendi ka ohvrite süüdistamisse – kui naine on uss või mehe kael, siis küllap oli tal endal roll ohvriks sattumisel. Midagi ütles, kuidagi riietus.“ **KRISTJAN VÄLI**